

Mali Odkrywcy

Adaptacja idei KMO w formule TUS dla przedszkoli integracyjnych "Świat Dziecka"

- KMO → doświadczenie, pytanie, odkrywanie
- TUS → emocje, współpraca, relacja
- Mali Odkrywcy = Doświadczenie + Emocja + Relacja

Prepared by: Anna Stelmaszczyk

W naszych placówkach nie wprowadzamy KMO jako kolejnych zajęć. Tworzymy projekt Mali Odkrywcy - model, w którym **eksperyment jest narzędziem**, a **celem jest relacja, komunikacja i regulacja emocji** w grupie. To adaptacja KMO dostosowana do przedszkoli integracyjnych.

Cel programu

Mali Odkrywcy to regularne zajęcia grupowe, podczas których dzieci:

- odkrywają świat poprzez doświadczenie i eksperyment
- uczą się współpracy i komunikacji
- oswajają frustrację i uczucia pojawiające się w procesie
- budują poczucie sprawczości

W projekcie Mali Odkrywcy proces jest ważniejszy niż efekt. Nie chodzi o to, co dzieci zbudują, ale o to, co przeżyją i jak o tym opowiedzą.

Eksperyment jest narzędziem.
Celem jest relacja, emocje, współpraca.

Podstawa programu

Mali Odkrywcy opierają się na dwóch filarach:

KMO (Centrum Nauki Kopernik)	TUS (Trening Umiejętności Społecznych)
doświadczenie → refleksja → wniosek	emocja → regulacja → komunikacja
dziecko odkrywa	dorosły towarzyszy
bez ocen i gotowych odpowiedzi	bez poprawiania i wyręczania
zadania otwarte	bezpieczeństwo i relacja w grupie

Połączone razem tworzą spójny model:

Mali Odkrywcy = Doświadczenie + Emocja + Relacja

Rola opiekuna

Opiekun nie jest ekspertem od eksperymentu. Opiekun jest ekspertem od relacji i procesu grupowego.

Opiekun nie uczy, nie tłumaczy, nie instruuje.

Opiekun:

- zachęca - nie zmusza
- towarzyszy - nie prowadzi
- zadaje pytania - zamiast dawać odpowiedzi
- nazywa emocje - zamiast je wygaszać
- uważa na proces grupowy - nie na wynik
- buduje przestrzeń - a nie scenariusz efektu

Nie uczymy "jak zrobić". Towarzyszymy, kiedy dzieci próbują.

Najważniejsze 3 zdania opiekuna:

1. "Co zauważyliście?"
2. "Co czujecie teraz?"
3. "Co pomogło Wam współpracować?"

Jak wygląda każde spotkanie

Etap	Co robimy	Dlaczego
1.Spotkanie emocjonalne	"Dziś jestem jak..., bo..."	Daje regulację i uważność, budujemy bezpieczeństwo
2. Doświadczenie/ zadanie	Zadanie bez instrukcji	Grupa działa, opiekun obserwuje. Zachodzi odkrywanie i współpraca
3.Rozmowa i refleksja	"Co się wydarzyło między nami?" (a nie: "Czy konstrukcja się udała?")	Rozwój społeczny i emocjonalny
4.Domknięcie	Jedno zdanie od każdego	Integracja doświadczenia

Pierwsze spotkanie (start w każdej placówce)

Każda placówka zaczyna tak samo - to daje nam spójność.

Zadanie	Temat	Co rozwija
1. Plotka	Poznajemy się i widzimy siebie	Bezpieczeństwo, słuchanie, kontakt
2. Makaron + plastelina	Budujemy razem konstrukcję	Współpraca, frustracja, regulacja
3. Statek w butelce	Szukamy odpowiedzi, co się dzieje	Myślenie przyczynowo-skutkowe, hipoteza

Scenariusz 1: “Plotka”

Cel: budowanie bezpieczeństwa i widzenia siebie w grupie

Czas: 10 min

Przebieg:

1. Każde dziecko wybiera przedmiot z koszyka/sali.
2. Mówi: “Jestem jak ten...bo...”
3. Przedmiot krąży - ktoś powtarza o kimś.
4. Na końcu każde dziecko odzyskuje swój przedmiot i mówi wersję pierwotną.

Kompetencje: słuchanie, odzwierciedlenie, korekta komunikatu, poczucie tożsamości.

Scenariusz 2: “Makaron i plastelina”

Cel: współpraca + emocje + frustracja + regulacja

Czas: 20 min

Materiały: makaron (spaghetti), plastelina

Zadanie: “Zbudujcie razem konstrukcję”

Opiekun mówi tylko:

- Co zauważacie?
- Co jest dla Was teraz ważne?
- Co było trudne?
- Co Was zezłościło?
- Jak sobie poradziliście, kiedy było trudno?

Kompetencje: współdziałanie, negocjacja, wytrwałość, regulacja

Scenariusz 3: “Statek w butelce”

Cel: myślenie przyczynowo-skutkowe + hipoteza + próba + korekta

Czas: 15 min

Materiały: miska z wodą, słoik, świeczka, zapalki

Bez instrukcji. Dzieci eksperymentują.

Opiekun pyta:

- Co myślisz, że się wydarzy?
- Co możemy zmienić?
- Co z tego wynika?

Kompetencje: krytyczne myślenie, predykcja, jasność wniosków

Pytania refleksyjne kończące każde zajęcia

- Co było dla mnie trudne?
- Co mi pomogło?
- Co odkryłem o sobie / o innych?
- Jaką jedną rzecz chcę zapamiętać?

Rozwój jest w refleksji, nie w konstrukcji.

Mini karta obserwacji po zajęciach (dla opiekuna)

Data	Grupa	Zachowania w procesie	Co zadziało	Co kontynuować / Co zmodyfikować
------	-------	-----------------------	-------------	-------------------------------------

